

PORT OF MOERDIJK

KWARTAALRAPPORTAGE

2^e KWARTAAL

2020

**HAVENBEDRIJF
MOERDIJK**

**Kwartaalrapportage
2^e kwartaal 2020**

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
PROGRAMMA COMMERCIEËLE EXPLOITATIE	6
EXPLOITATIE DROOG.....	6
EXPLOITATIE NAT.....	6
PROGRAMMA RUIMTELIJKE ONTWIKKELING, MILIEU EN DUURZAAMHEID	7
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING.....	7
MILIEU.....	8
DUURZAAMHEID.....	8
PROGRAMMA VEILIGHEID & HAVENMEESTER	10
VEILIGHEID.....	10
HAVENMEESTER.....	10
PROGRAMMA INFRASTRUCTUUR EN BEHEER	11
INFRASTRUCTUUR.....	11
BEHEER NAT.....	12
BEHEER DROOG.....	13
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING	14
BESTUUR, STRATEGIE EN PUBLIC AFFAIRS.....	14
JURIDISCHE ZAKEN.....	15
FINANCIËN.....	16
WAT WILLEN WIJ BEREIKEN.....	16
COMMUNICATIE.....	16
PERSONEEL EN ORGANISATIE.....	16
INFORMATISERING EN AUTOMATISERING.....	17
FACILITAIRE ZAKEN.....	18
TOELICHTING EXPLOITATIEOVERZICHT	20
TOELICHTING PROGNOSE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
FINANCIERING EN TREASURY	22

N.B. Vanwege afrondingen van bedragen kunnen afrondingsverschillen in de tabellen van deze kwartaalrapportage staan.

Voorwoord

We kijken terug op een enerverende tweede periode. Waar we in het eerste kwartaal verrast werden door de coronacrisis, wisten we in dit kwartaal zeker dat de gevolgen van het virus groot en nog niet te overzien zijn. Ook Havenbedrijf Moerdijk en de bedrijven op het haven- en industrieterrein ondervinden de gevolgen.

Alhoewel het beeld ongeveer hetzelfde is als in het eerste kwartaal; volop operationele fabrieken, veel logistieke bewegingen en onverminderde bedrijvigheid, is er wel degelijk veel veranderd. Veel bedrijven die we spreken hopen door de ergste dip heen te zijn en maken de balans op voor de eerste helft van 2020. Hoe de rest van het jaar eruit zal zien blijft ongewis, niet alleen op allerlei plaatsen in Nederland, maar zeker ook mondiaal zijn er steeds weer grote uitbraken en een vaccin is vooralsnog niet voorhanden.

Bij het havenbedrijf waren we blij met de sinds juni geldende versoepelingen. We werken weer volgens het normale rooster. Medewerkers die thuis kunnen werken doen dit nog zoveel mogelijk. De afgelopen tijd werd duidelijk dat het advies van 1,5 meter afstand nog langere tijd vastgehouden zal worden. Daartoe hebben we passende maatregelen getroffen, of doorgezet vanuit het eerste kwartaal.

Op financieel vlak zorgt corona voor een teruggang van opbrengsten van zeehavengeld en binnenvaart. Dit komt vooral door een krimp in overslag en het (break)bulksegment. De inkomsten van erfpacht en verhuur vallen juist positief uit, door o.a. de verlenging van een tijdelijk huurcontract en het eerder ingaan van een recht van opstal contract. We verwachten dat op jaarbasis de lagere omzet gecompenseerd wordt door de lagere kosten en het resultaat daarmee op begroting uitkomt.

Een kleine greep uit de ontwikkelingen in het tweede kwartaal.

Een tweetal partijen gericht op de verwerking van plasticsreststromen, heeft een adviesaanvraag ingediend voor de vestiging op Industrial Park Moerdijk. De uitgifte aan Air Liquide is afgerond, voor de aanleg van een Air Separation Unit op Moerdijk. Ondanks de tegengestelde modal shift beweging in de afgelopen maanden, heeft de extended gate functie er toe geleid dat Heineken het volledige export pakket naar CCT verplaatst heeft. Met A2B-online en WEC Lines wordt gekeken naar de realisatie van twee nieuwe verbindingen op het VK en Spanje in najaar 2020. Gevestigde bedrijven in de droge bulk hebben overslagcapaciteit over. Dat is ook te zien in de tegenvallende overslagcijfers.

Op het spoor maakte railoperator Hupac een nieuwe treinverbinding bekend tussen de haven van Moerdijk, Rail Terminal Chemelot Geleen en bestemmingen in het VK en Italië. De verbinding is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met CCT Moerdijk en A2B-online. Ander goed nieuws is dat de door corona tijdelijk stilgevallen spoorverbinding op Polen weer is opgestart.

Het beveiligen van de spoorwegovergangen Zuidelijke Randweg / Orionweg is gegund en de uitvoering wordt nu voorbereid voor het vierde kwartaal dit jaar. In het tweede kwartaal is ook de opdracht voor de zelfrealisatie van het zonnepark fase 1 gegund. De verwachte oplevering is in het eerste kwartaal van 2021, door een vanwege corona vertraagde levering van onderdelen uit China.

Verder is besloten om deel te nemen aan het OP ZUID project DALI (Datascience voor Logistieke Innovatie). Hierin wordt op basis van 18 bedrijfscases de komende 3 jaar gewerkt aan de ontwikkeling van generieke instrumenten voor kennisinstellingen en het werkveld. Met als doel de supply chain dataficeren voor Zuid-Nederland te versnellen en te versterken.

Provinciale Staten hebben in mei het aangepaste provinciaal inrichtingsplan van LPM vastgesteld, waarna het naar de Raad van State is gezonden voor beoordeling in het kader van het ingestelde beroep. In het derde kwartaal wordt een uitspraak verwacht.

In het tweede kwartaal hebben wij besloten om de Open Havendag Moerdijk 2020 uit te stellen naar 2021. Publiciteit die wél doorging, was de prijsuitreiking voor de 'World Ports Sustainability Award'. De Nederlandse zeehavens Rotterdam, Amsterdam, North Sea Port, Moerdijk en Groningen wonnen gezamenlijk deze internationale duurzaamheidsprijs voor een gezamenlijk onderzoek naar de OESO-richtlijnen voor zeehavens. Nog een duurzaam nieuwtje kwam van vervoerder CCT Moerdijk, die dit jaar als eerste een volledig elektrisch aangedreven containerschip in gebruik neemt, dat wordt aangedreven met batterijen. Het laadpunt hiervoor komt in Moerdijk.

Tot slot. Recent verrasten de makers van de film Wild Port of Europe ons met een sneak preview. Unieke beelden opgenomen in het Hollands diep. Deze film geeft een inkijkje in de spectaculaire rijkdom van de natuur in de havens van Moerdijk en Rotterdam. Het toont hoe dieren en planten zich schikken naar veranderende omstandigheden. Een mooie metafoor voor de huidige tijd: waarin ook van organisaties en medewerkers veel veerkracht wordt gevraagd. Want hoewel de regels versoepelen, vraagt deze nieuwe, tijdelijke werkelijkheid om aanpassingsvermogen. Of het nu om de bedrijfsvoering gaat, een aangepaste manier van werken, het naleven van de regelgeving of de druk op omzet die het met zich meebrengt.

Belangrijk is om je koers vast te houden en dat doen wij dan ook met onze Havenstrategie 2030. In de komende periode gaan we hier nadrukkelijk mee aan de slag, zodat we goed op onze toekomst zijn voorbereid! Wat deze ook in petto heeft.

Ferdinand van den Oever

Directeur Havenbedrijf Moerdijk

Augustus 2020

Programma Commerciële Exploitatie

Exploitatie droog

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf wil een concurrerende positie innemen als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Om deze positie te bereiken, werkt het havenbedrijf aan concurrerende uitgifteprijsen van gronden en zorgt het voor een goede weg-, water-, buisleiding- en spoorinfrastructuur. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden voor een goed vestigingsklimaat.

Het havenbedrijf richt zich op een gronduitgifte van ten minste 10 hectare in 2020, het vullen van ongebruikte kavels in bezit van derden en het invullen van bestaande bouw. Daarbij kiest het havenbedrijf specifiek voor het versterken en uitbouwen van bedrijven uit de topclusters chemie en biobased economy (Industrial Park Moerdijk) en logistiek, zowel in bestaand havengebied als op het Logistiek Park Moerdijk. Vanuit de clustergedachte streven we naar het juiste bedrijf op de juiste plaats. Daarbij kijken wij naar zuinig ruimtegebruik en optimale synergie tussen bedrijven onderling om sterke clusters van bedrijven te bouwen.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Gerichte acquisitie op initiatieven voor plastics

Een tweetal partijen heeft voor vestiging op Moerdijk, specifiek IPM, hun adviesaanvraag aan de commissie vestiging ingediend voor de verwerking van plasticsreststromen op basis van pyrolyse technieken.

2. Ontwikkeling van een gedeeld utility concept voor het IPM

Met verschillende nieuwe klanten is gesproken over hun behoefte aan utilities waaronder warmte/ stoom, electra, zuurstof en stikstof. Shell heeft aangegeven bereid te zijn een aantal van deze utilities te delen. De gesprekken met Shell om tot een gedeeld concept zullen na de zomer worden opgepakt. Wel is de uitgifte aan AirLiquide voor de productie op Moerdijk van zuurstof, stikstof en argon gefinaliseerd.

Exploitatie nat

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf neemt een concurrerende positie in als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Het verder optimaliseren en verduurzamen van de logistieke draaischijffunctie van Moerdijk moet leiden tot het maximaliseren van de beladingsgraad van barge, trein en truck en tot een minimale betrouwbare rij- en vaartijd tussen Moerdijk en de deepseehavens/-terminals.

Het havenbedrijf richt zich op het vergroten van de overslag door het vervullen van de extended-gate-functie voor de mainports Rotterdam en Antwerpen. Daarnaast wil het havenbedrijf zijn marktaandeel in shortseashipping op Verenigd Koninkrijk en Baltische Staten vergroten. Dat geldt ook voor het aandeel spoorgoederenvervoer. De duurzaamheidspropositie richt zich op de combinatie van waardedoetevogende logistiek en waardecreërende procesindustrie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Volumegroei in overslag

- a: Actieplan extended gate: Heineken heeft haar volledige export pakket naar CCT Moerdijk verplaatst. Hiermee wordt een betere balans gecreëerd van import- en exportstromen waardoor onze positie als extended gate is versterkt. Door het wegvallen van de congestie op de weg is echter wel een deel van het binnenvaartvolume van andere klanten weer op de vrachtwagen gezet. Deze zgn tegengestelde modalshiftbeweging zal naar verwachting bij het aantrekken van de economie weer in het voordeel van de barge draaien.
- b: Actieplan shortsea: Om de propositie als shortsea hub te versterken, is met alle direct betrokkenen gesproken over ontwikkelingen in Moerdijk in de vorm van een digitale shortsea tafel. De eerste fysieke bijeenkomst is gepland in juli. Met A2B-online en WEC Lines wordt gekeken naar de realisatie van twee nieuwe verbindingen in najaar 2020. Dit betreft een nieuwe dienst op het VK en Spanje. Met andere liners, welke momenteel Moerdijk niet aanlopen, zijn verkennende gesprekken gestart om een deel van het pakket naar Moerdijk te verplaatsen. Hierbij blijft de loodsplicht en vrijstelling hierop een punt van aandacht voor een commercieel level playing field.
- c: Actieplan spoor: De spoorverbinding van Schavemaker op Polen is weer opgestart. Om de spoorafhandeling op Moerdijk en de sporen bij CCT efficiënter te laten verlopen is door de vervoerders toegezegd de haalbaarheid van een onderlinge shunting agreement (rangeren van de trein) te onderzoeken. Dit traject zal in Q3 worden opgepakt.

2. Verstevingen van de bulkpositie

Met de gevestigde bedrijven in Moerdijk is gesproken over hun huidige positie en kansen voor het benutten van de bestaande capaciteit. Vooral de gevestigde bedrijven in de droge bulk hebben overslagcapaciteit over. Dat is ook te zien in de tegenvallende overslagcijfers. De algemene outlook voor dit segment is verdere krimp. Dit wordt ook (h)erkent door andere havens. Specifiek in het segmenten (circulaire) bouwstoffen en biomassa zien partijen wel kansen. Die worden in Q3 nader onderzocht.

Programma Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid

Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf ontwikkelt het haven- en industrieterrein Moerdijk vanuit een integrale gebiedsontwikkeling: duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling met behoud van een goede milieukwaliteit. Door experimenteeruimte vanuit de Crisis- en herstelwet kan op het gebied van de beperkte milieugebruiksruimte (geluid, lucht, natuur) innoverend met ruimtegebruik omgegaan worden. Dit wordt dan geregeld in een bestemmingsplan+. De uitwerking van het in 2017 vastgestelde masterplan Industrial Park Moerdijk (IPM) moet leiden tot een afgewogen invulling van dit gebied. Voor het Logistiek Park Moerdijk (LPM) start het havenbedrijf de voorbereidingen, zodat na onherroepelijk worden van het Provinciaal Inrichtingsplan zo snel mogelijk gestart kan worden met bouwrijp maken en de gronduitgifte.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Opzetten businesscase voor gronden Shell die nog niet zijn teruggekocht

Door Shell is per 1 juli een projectmanager aangesteld om de businesscaserealiseren. Door HbM is ter voorbereiding een issuelijst opgesteld waarin alle bij ons bekende onderwerpen zijn beschreven.

2. LPM – herijking diverse ontwerpuitgangspunten en herziening exploitatieplan

Provinciale Staten hebben in mei het aangepaste provinciaal inrichtingsplan vastgesteld, waarna het naar de Raad van State is gezonden voor beoordeling in het kader van het ingestelde beroep. De indieners van het beroep hebben tot 2 juli de tijd gekregen voor een nader beroep, dus een uitspraak zal waarschijnlijk pas eind 3e kwartaal volgen. Nadat het plan onherroepelijk is, zal de wijziging van het exploitatieplan ter besluitvorming worden voorgelegd aan de provincie.

Om snel na de, naar we hopen, positieve uitspraak de start van de uitvoering te kunnen maken wordt inmiddels gewerkt aan de uitwerking van het in 2014 reeds opgestelde Voorlopig Ontwerp van het Logistiek Park tot een Definitief Ontwerp. Op een aantal aspecten is het voorlopig ontwerp bovendien verouderd. Met name de verkeersstructuur en de waterhuishoudelijke aspecten worden nu als eerste uitgewerkt vanwege de sterk structurerende werking van deze onderwerpen.

Milieu

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf heeft een actueel inzicht in de milieu hygiënische belasting van de beheerde terreinen door dit te monitoren. Dit inzicht is de basis om activiteiten waar mogelijk te verbeteren met als doel de milieugebruiksruimte zo goed mogelijk te beheren en waar mogelijk te verkleinen. Het havenbedrijf voldoet aan goed 'naberschap' door feitelijke milieu-informatie transparant en tijdig met de omgeving te communiceren, en door milieuprestaties en eventuele verbeteringen inzichtelijk te maken.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Milieugebruiksruimte: tool stikstofuitstootmonitor

Omdat het provinciaal inpassingsplan voor het Logistiek Park Moerdijk nog niet onherroepelijk is, kan nog geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet worden verkregen. Het idee is om voor het gehele LPM één koepelvergunning aan te vragen, waarna met behulp van een instrument voor verdeling van de beschikbare stikstofruimte nieuwe bedrijven daaruit hun aandeel kunnen krijgen en zodoende niet zelfstandig een dergelijke vergunning aan te hoeven vragen. Pas in de loop van het jaar gaan we dan ook deze tool ontwikkelen, mede afhankelijk van de dan vigerende wet- en regelgeving.

2. Geluidreductieplan

In het tweede kwartaal is het zonebeheermodel gecontroleerd en geactualiseerd waaruit bleek dat er op één plek binnen de vastgestelde geluidcontouren vrijwel geen ruimte meer is om nieuwe geluidproducerende bedrijven te kunnen vestigen. Aan een aantal grote geluidsproducenten is gevraagd naar mogelijke ruimte in de vergunningen en ook zijn er controlemetingen bij bedrijven uitgevoerd. Om beter te kunnen sturen op reserveringen ten behoeve van nog uit te geven gronden, wordt een zogeheten facetbestemmingsplan (toekennen van geluidsruimtes aan gebieden/kavels) voorbereid.

3. Milieumonitor 2019 e.v.

De nieuwe opzet van de huidige milieumonitor is besproken in de stuurgroep havenstrategie. In de stuurgroep is gevraagd of een grotere rol voor de OMWB in het geheel mogelijk is, waardoor geen extern bureau meer nodig is. Om dit te kunnen onderzoeken en geen vertraging in de uitgave van de milieumonitor 2019 te laten ontstaan zal het bureau dat de afgelopen 5 jaar de milieumonitor heeft uitgevoerd gevraagd worden nog éénmaal de uitvoering ter hand te nemen.

Duurzaamheid

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf verbindt bestaande en nieuwe bedrijven om reststromen zoals stoom, warm water en CO2 als vernieuwde grondstof te kunnen gebruiken. Door ontwikkeling en exploitatie van nieuwe energiesystemen wordt het huidige elektriciteitsnetwerk efficiënter en duurzamer. Al deze ontwikkelingen leveren een bijdrage aan het realiseren van een klimaatbestendig en energieneutraal haven- en industrieterrein. Het havenbedrijf handelt ecologisch verantwoord in het beheer en speelt in op ecologische mogelijkheden zoals met tijdelijke natuur.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Voorbereiding solarpark 2^e fase

Het technische onderzoek naar de mogelijkheden voor ontwikkeling van een zonnepark op de primaire waterkering in ons gebied is binnen het Waterschap Brabantse Delta uitgebreid besproken en zal nader worden uitgewerkt..

2. Zon op bedrijfsdaken ontzorg project

Door de impact van de Coronacrisis zijn nog geen bijeenkomsten voor geïnteresseerde bedrijven georganiseerd. Dit zal op andere wijze worden gedaan.

3. Energieprogramma Moerdijk 2021

Op basis van het eerder verschenen Energieprogramma Moerdijk is gekeken naar de aanpak. Voor de acht grootste energiegebruikers op het terrein zal een eigen industrietafel worden opgezet. Voor de andere bedrijven zal worden aangesloten bij andere regionale en provinciale initiatieven, zodat er gebruik gemaakt kan worden van leerervaringen elders. In het tweede kwartaal is met twee initiatieven aangesloten bij EN Zuid. Hierbij wordt gepoogd demonstratieprojecten op te zetten met concrete initiatieven. Daarnaast is beter aangesloten op de Rotterdamse klimaat aanpak via Deltalinqs. Tevens is met een adviesorganisatie besproken hoe we tot eigen Moerdijkse marsroutes kunnen komen voor de energietransitie. Dit zal in het volgende kwartaal worden opgepakt.

Programma Veiligheid & Havenmeester

Veiligheid

Wat willen wij bereiken

Aandacht en zorg voor veiligheid maakt integraal deel uit van onze reguliere taken en werkzaamheden. We vervullen onze rol van havenmeester en Port Security Officer. Als wegbeheerder gaan we over de verkeersveiligheid op het haven- en industrieterrein. En uiteraard waken we als terreinbeheerder over de veiligheid van het totale territorium. Op weg gaan naar excellente veiligheid impliceert dat we 'ons werk in uitvoering' verder professionaliseren.

Daarnaast willen we fungeren als spin in het web en dus binnen het netwerk van alle bij veiligheid betrokken partijen. Als regisseur hebben we vooral een verbindende rol. We brengen partijen bij elkaar en zorgen voor resultaatgerichte samenwerkingsverbanden. We willen het pluspakket dat de voorzieningen als collectieve beveiliging, publiek-private brandweezorg en gezondheidsvoorzieningen bevat versterken. Ook de verdere uitbouw van het Haven Moerdijk Coördinatie Centrum (HMCC) behoort daartoe.

Tot slot behartigen we gezamenlijke belangen op het gebied van veiligheid. We treden op als pleitbezorger en waar nodig als lobbyist. We zijn het bruggenhoofd dat ervoor zorgt dat de veiligheidsbelangen op diverse niveaus (lokaal, regionaal, nationaal) onder de aandacht komen. We wenden onze invloed ook aan voor besluitvorming over procedures en wet- en regelgeving waarmee de veiligheid van het haven- en industrieterrein is gediend.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Vorming van een veiligheidscommunity

Als Havenbedrijf hebben we een brainstormsessie gehouden over positionering en doelstellingen van de veiligheidscommunity. Daarnaast hebben we met een aantal externe partijen een oriënterend gesprek gevoerd over de rol die het Platform Veilig Ondernemen van het CCV binnen de veiligheidscommunity zou kunnen hebben.

2. Samenwerken aan cyberweerbaarheid

Samen met het Havenbedrijf North Sea Port heeft Havenbedrijf Moerdijk het cyberweerbaarheidsprogramma 'In veilige haven' opgezet. Doel van dit programma is om met een kernteam van professionals het cyberweerbaarheidsniveau in Zuid-West Nederland duurzaam te vergroten, startende vanuit de beide havengebieden. Voor een tegemoetkoming in de financiering van dit programma is een subsidieaanvraag ingediend bij het Digital Trust Center. De subsidietoekenning vindt plaats in het derde kwartaal; bij een positieve beslissing start het programma het vierde kwartaal van dit jaar.

3. Kansenverkenning en experiment drones

De kansenverkenning voor het inzetten van drones verloopt voorspoedig. De rapportage wordt naar verwachting in het derde kwartaal opgeleverd. Dienstverlener voor de collectieve beveiliging, Securitas, is in nauwe samenspraak met het Havenbedrijf Moerdijk doende om juridische, organisatorische en inzet van drones gereed te krijgen. Het is echter onzeker of een experiment op het haven- en industrieterrein dit jaar haalbaar is, omdat de implementatie van nieuwe wetgeving die hiervoor benodigd is en was voorzien per 1 juli 2020, is uitgesteld naar 1 januari 2021. Havenbedrijf Moerdijk is nauw betrokken bij dit implementatietraject, om de juiste kaders voor voorziene toepassingen te bewerkstelligen.

Havenmeester

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk is een vlotte en veilige haven voor alle gebruikers. Daarom is de interne en externe informatievoorziening op orde en wordt voldaan aan nationale en internationale wet- en regelgeving. Dit bereiken wij onder meer door te kiezen voor nieuwe technologische mogelijkheden in computersystemen en slimme koppelingen van port community-systemen met ons eigen havenmanagementsysteem. Systematisch, steekproefsgewijs uitgevoerde controles van onze computersystemen dragen daarnaast bij aan de robuustheid van die koppelingen.

Bij calamiteiten heeft het havenbedrijf direct relevante informatie beschikbaar, bijvoorbeeld over de gevaarlijke lading aan boord van (zee)schepen. Met andere overheden zorgen wij voor een veilige vaarweg naar en van Moerdijk waarbij alle verkeersdeelnemers begeleid kunnen worden.

Voor wachtende (binnenvaart)schepen zijn voldoende wachtligplaatsen beschikbaar. Deze ligplaatsen zijn uitgerust met mogelijkheden die in een moderne, veilige en duurzame haven thuis horen. Denk hierbij aan autoafzetplaatsen, walstroomvoorzieningen en draadloos internet. Om duurzaamheid in de haven blijvend te stimuleren krijgen aantoonbaar schone schepen een korting op het havengeld en stimuleert het havenbedrijf het gebruik van LNG als brandstof.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Nautisch veiligheidsmanagementsysteem complementeren

Een eerste conceptversie van het nautische veiligheidsmanagementsysteem is opgesteld. Binnen dit cyclische systeem is beschreven hoe nautische veiligheid binnen de haven van Moerdijk wordt geborgd. Heldere doelstellingen, een gedegen risicoanalyse en professionele incidentregistratie zijn hierin belangrijke onderdelen.

Programma Infrastructuur en Beheer

Infrastructuur

Wat willen wij bereiken

De arealen van het haven- en industrieterrein, en daarmee de vervoersmodaliteiten weg, water, spoor, datatransport en (buis)leiding, zijn en blijven geschikt voor marktontwikkelingen en –vragen, veranderende wet- en regelgeving en verandering in samenwerkingen. Dit wordt bereikt door een integrale benadering en op een maatschappelijk verantwoorde wijze. De integrale beleving van het terrein door de klant is hiermee doelmatig, koersvast en toekomstgericht.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Actualisatie spoor agenda 2021 - 2030

De verwachte groei in treinverkeer voor de komende jaren is in drie scenario's uitgewerkt. Ook is de impact van de bottlenecks onderzocht van de reeds door het Havenbedrijf en ProRail gerealiseerde/binnenkort te realiseren maatregelen uit de planstudie. Gericht op vergunningen en externe veiligheid is op basis van een plan van aanpak een projectteam gestart, bestaande uit gemeente OMWB, ProRail en een adviesbureau.

Ook is er in het tweede kwartaal hebben met de ProRail directie Overwegen gesproken over een aanpak voor uniformering, transparantie, normering en differentiatie in beveiliging van overwegen. Dit naar aanleiding van de opdracht die I&W aan ProRail heeft gegeven om dit samen met havenbedrijven verder uit te werken. Dit zal leiden tot een door ProRail opgesteld plan met prioritering voor beveiliging overwegen binnen haventerreinen.

2. Digitalisering

In het tweede kwartaal heeft het Havenbedrijf samen met ProRail een bijeenkomst gehouden waarin de voortgang is gepresenteerd van de pilot rail-automation en sensoren op wissels. Daarin is de eerste uitwerking getoond van een dashboard waarin in bewegend beeld - geprojecteerd op het schematisch spoor-netwerk van de haven - de treinen met wagenladinginformatie en beelden van de rail automation gekoppeld zijn.

In het eerste kwartaal zijn in de openbare ruimte een 60-tal sensoren aangebracht op hekwerken, poorten en deuren van o.a. gemalen en openbare verlichting-kasten. Ook de brug Roode Vaart is voorzien van sensoren die aangeven of de brug open of dicht is. De signalen uit deze sensoren worden ingezet in het regulier beheerproces.

In het tweede kwartaal is besloten om deel te nemen aan het OP ZUID project DALI (DATascience voor Logistieke Innovatie). Hierin wordt op basis van 18 bedrijfscases de komende 3 jaar gewerkt aan de ontwikkeling van generieke instrumenten voor kennisinstellingen en het werkveld. Met als doel de supply chain dataficering voor Zuid-Nederland te versnellen en te versterken. De bedrijfscasus van het havenbedrijf bestaat er uit dat data uit onze sensoren en verkeerssystemen beschikbaar wordt gesteld voor weggebruikers.

3. Integraal onderzoek bereikbaarheid vanaf A17 via afrit 25 en 26.

Adviesbureau Goudappel heeft voor beide op en afritten gekeken hoe het verkeer op het industrieterrein van en naar deze op en afritten beter kan doorstromen. Dit omdat de groei op het industrieterrein in zowel het middengebied en ontwikkeling IPM hierom vraagt om het verkeer vlot en veilig te kunnen afwickelen.

Voor de korte termijn behelst dit voor afrit 26 een verkeersregelinstallatie (VRI) met verdubbeling van de inkomende verkeersstrook vanuit Rotterdam tot en met de entree bestaande VRI en bij afrit 25 is dit een aanpassing van de provinciale rotonde die door de provincie wordt meegenomen in haar grootonderhoud van de N285. Om op middellange termijn op beide afritten maar ook op de eerdere afrit 27 van en naar Ipm te waarborgen is een diepere studie nodig in samenhang van al deze op en afritten. Hiervoor is opdracht gegeven om het provinciaal model te verdiepen/uit te breiden.

4. overig

- a) *Beveiligen spoorwegovergangen zuidelijke randweg / orionweg*
Na een succesvol doorlopen aanbesteding hebben ProRail en het Havenbedrijf dit werk gegund. Met de spoorondernemers is nu een treinvrijeperiode (TVP) gepland van 52 uur startend op 3 oktober waarin het overgrote deel van de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. De uitvoering wordt nu voorbereid voor Q4 met de officiële in dienst stelling eind november 2020.
- b) *Realisatie fase 1 Zonnepark aan de Westelijke en Zuidelijke Randweg*
In het tweede kwartaal is de opdracht voor de aanleg van fase 1 gegund en wordt bijgedragen aan het verduurzamen en toekomstgericht maken van het Haven en industrieterrein. HbM geeft hiermee uiting aan haar voorbeeldfunctie in het gebied. De verwachte oplevering is in het eerste kwartaal van 2021, door een vanwege corona vertraagde levering van onderdelen uit China

Beheer nat

Wat willen wij bereiken

De beheerde kapitaalgoederen haven, kades en pieren zijn goed bereikbaar en beschikbaar voor de zee- en binnenvaartschepen die Moerdijk kunnen bereiken. Duurzaamheid, lifecyclecostingbenadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Optimalisatie bluswater inname punten en realisatie van calamiteiten(voet)paden

In het tweede kwartaal zijn opdrachten gegeven voor oplossen van de geïnventariseerde knelpunten. (realisatie Q4) Dit werk wordt grofweg verdeeld in de bereikbaarheid in de vorm van calamiteitenpaden voor vluchtroutes/2-zijdige bereikbaarheid en bluswater inname punten en voorzieningen aan de haven.

Beheer droog

Wat willen wij bereiken

De door het havenbedrijf beheerde kapitaalgoederen wegen (inclusief wegmeubilair), riool (inclusief gemalen), groen, kunstwerken en openbare verlichting zijn goed bereikbaar en beschikbaar. Duurzaamheid, lifecyclecosting-benadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt. Op die manier dragen deze kapitaalgoederen bij aan de realisatie van de ambities en ontwikkelingen van het haven- en industrieterrein.

Het havenbedrijf kan te allen tijde de staat van haar complete areaal aantonen. Op functionele eisen kan het havenbedrijf op afstand sturing geven aan het beheer. Daarmee blijft het areaal fungeren als visitekaartje voor ons en het bedrijfsleven. De duurzaamheidsambities van het havenbedrijf worden ook in dit programma gerealiseerd. Zo zorgt het havenbedrijf ervoor dat bedrijven en werknemers het werken op en bezoeken van het haven- en industrieterrein als aangenaam en prettig ervaren.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Impactanalyse nieuw landelijke wegbeheersystematiek op beheerplannen Moerdijk

Doordat landelijk de methodiek gecertificeerde beheerplannen wordt aangepast, is het havenbedrijf voor haar beheersplannen een impactanalyse gestart om aan haar meerjarig onderhouds- en vervangingverplichting voor droog, nat en riool te kunnen blijven voldoen.

2. Digitalisering aanvraag (graaf, inrit, riool) toestemmingen

In het tweede kwartaal is een processchema ontwikkeld om de aanvragen van toestemmingen staps gewijs te automatiseren. Hiervoor is een e-formulier ontworpen waarop via de website per vergunningtype de aanvrager betreffende gegevens kan invoeren. Het proces zodanig inrichten heeft als voordelen dat het altijd zichtbaar is waar toestemmingen zich bevinden en geeft meer controle in het proces, o.a. van duur van aanvraag tot uitgeven, en vooraf automatische controle op invullen verplichte velden/gegevens. Invoeren van dit proces zal gelijktijdig gebeuren met invoering van meerdere processen in een nieuw ERP-systeem. In de tijdelijke situatie wordt in het geografischsysteem GIS/GeoWeb een work-around ingericht met een vergelijkbare uitwerking als in het definitieve proces.

3. Online beschikbaar maken van geo-data

Het Havenbedrijf heeft samen met diverse stakeholders verder gewerkt aan een tweetal concrete voorbeelden waarin direct bij het gebruik van geo-data ook de voordelen zichtbaar zijn.

De eerste is de ECO-kaart waarop buiten live waarnemingen kunnen worden ingevuld die vervolgens getoetst worden aan afspraken in vergunningen rondom tijdelijke natuur. En de tweede heeft een meer informatief karakter om “te laten zien” in bijvoorbeeld natuurrapportages wat er over een bepaalde periode allemaal op het haventerrein is waargenomen

Daarnaast wordt er verder gewerkt aan een operationele actie- en gebrekenlijst in de beheerviewer van GIS die gekoppeld is aan de onderhoudmanagementsystemen van de serviceprovider droog.

Programma Bedrijfsvoering

Bestuur, Strategie en Public Affairs

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk heeft een stevige positie binnen de Vlaams-Nederlandse Delta door blijvend in te zetten op de unieke en complementaire activiteiten in Moerdijk. Versterking binnen het Vlaams-Nederlandse netwerk vraagt een intensieve inzet richting stakeholders om onze belangen te waarborgen. Wij zijn actief op verschillende niveaus (regionaal, nationaal, internationaal) en in meerdere netwerken. Bijvoorbeeld de Branche Organisatie Zeehavens. Actief bijdragen aan dit soort netwerken werkt als katalysator voor het realiseren van onze ambities.

Het havenbedrijf positioneert zich als constructieve samenwerkingspartner in de regio. Dankzij de Omgevingstafel is er een gestructureerde organisatie, waarin bewoners, bedrijven en overheden met elkaar overleggen en informatie uitwisselen. Bewoners worden zo in staat gesteld mee te denken en te hande-

len op het gebied van vorm en inhoud van uitvoering. Een heldere rolverdeling, transparante communicatie en afspraak = afspraak vormen het kenmerk van deze organisatie. Wij staan voor transparantie in besluitvorming en het openbaar maken van besluiten en cijfermatige informatie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Project realisatie uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2030

Dankzij de inzet van het projectteam Havenstrategie is het havenbedrijf partij geworden in het OP Zuid project DALI - Datascience voor Logistieke Innovatie. Dit is verder opgepakt vanuit het programma Infrastructuur en Beheer. Samen met het programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid is succesvol een Moerdijkse propositie ingebracht bij EN Zuid. Een nieuw economisch triple helix netwerk voor versnelling van groene chemie en biobased economie.

2. Strategische lobby dossiers

Binnen het meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport(MIRT) wordt er binnen het programma Goedervoer corridors gewerkt aan een toekomstagenda. Ondersteund door de provincie Noord-Brabant voeren wij een lobby uit om onze (spoor) ambities daarin een plek te geven. Met ProRail ontwikkelen wij een aanpak om onbeveiligde overwegen structureel te beveiligen. Moerdijk participeert hierin namens de Branche Organisatie Zeehavens (BOZ).

Juridische zaken

Wat willen wij bereiken

Een algeheel juridisch kwaliteitsbeleid gebaseerd op generieke juridische kennis draagt structureel bij aan de steeds verdere professionalisering van het havenbedrijf en het inzichtelijk maken en beheersen van (juridische) risico's.

Het havenbedrijf organiseert zowel bij interne als bij externe besluitvorming het juridisch advies aan de voorkant van het proces. Niet alleen voor de primaire processen, maar ook voor projecten. Dat betaalt zich uit in goed onderbouwde, begrijpelijke besluiten en overeenkomsten voor het havenbedrijf, zijn partners en andere belanghebbenden.

Daar waar onverhoopt niet preventief kan worden gehandeld of meegedacht, wordt door uitoefening van een adequate, correctieve functie optimale rechtsbescherming van het havenbedrijf bereikt. Dit realiseert het havenbedrijf door het vlot en inzichtelijk afhandelen van schadeclaims of klachten. Indien noodzakelijk, worden juridische procedures gevoerd (ondersteund door specialistische, externe kennis).

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. In kaart brengen van de juridische impact van Artificial Intelligence (AI) in brede zin

In het eerste kwartaal van 2020 hebben we een (grove) inventarisatie gedaan van de (bedrijfsmatige) bedoeling, beoogd (Nederlands & Europees) beleid en potentiële use cases van AI in onze haven. In het derde (en/of wellicht vierde) kwartaal gaat dit vertaald worden naar juridische impact, waarmee we het speelveld en mogelijke juridische implicaties in beeld krijgen. Daarbij zijn we (deels) afhankelijk van de voortgang die door kennisinstellingen TNO, UvA & CWI wordt geboekt inzake de regulering van op AI gebaseerde systemen.

2. Audit op ons contractmanagementsysteem

Voor deze activiteit hebben we in het tweede kwartaal opdracht verleend aan een externe partij om ons bestaande contractmanagementsysteem te beoordelen en ons te adviseren op verbeterpunten.

Financiën

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf heeft een meerjareninvesteringsplan dat past bij de financiële mogelijkheden van het havenbedrijf en een jaarlijks sluitende begroting.

Daarnaast is de planning- en controlcyclus effectief en efficiënt. Effectief door tijdig de benodigde (financiële) stuurinformatie te verstrekken. Efficiënt door daarbij gebruik te maken van de laatste beproefde technische mogelijkheden.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Power-BI uitbreiden met aanvullende stuurinformatie

Deze activiteit hebben we vervangen door eerst onze basis op orde te brengen (zie ook hieronder bij IT). In het tweede kwartaal hebben we de frequentie voor input voor de rapportages en sturing versimpeld. Ook hebben we een uitgebreidere toelichting en watervalgrafiek toegevoegd om snel positieve en negatieve waarden te zien die van invloed zijn op het resultaat en prognose.

Communicatie

Wat willen wij bereiken

Een heldere rolverdeling, transparantie en afspraak = afspraak zijn de uitgangspunten voor communicatie van het havenbedrijf om een gelijkwaardige relatie te bewerkstelligen met en tussen bewoners en bedrijven.

Bedrijven, overheden en omgeving kennen het haven- en industrieterrein Moerdijk als hét knooppunt voor duurzame logistiek, duurzame chemie en procesindustrie. Het havenbedrijf profileert zich als excellent en onderscheidend op deze gebieden.

Daarnaast zet het havenbedrijf marketingcommunicatie in ter ondersteuning van het programma Commercies, waarbij wij ons nadrukkelijk presenteren als aantrekkelijke vestigingsplaats in de topclusters.

Voor een goed 'nabuurchap' met de omgeving organiseert het havenbedrijf onderlinge bekendheid tussen bewoners en bedrijven. Ook zet het havenbedrijf economische revenuen in ten behoeve van vitaliteit en leefbaarheid van omliggende kernen via de Vitaliteitsregeling.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Organiseren van een open dag

Hoewel de voorbereidingen voor de Open Havendag Moerdijk 2020 voortvarend verliepen, hebben wij in het tweede kwartaal besloten het evenement uit te stellen naar 2021. De geldende maatregelen om ver-

spreiding van het coronavirus te beperken en de omvang van het evenement (zo'sn 3000 tot 4000 bezoekers) zien wij als een te grote belemmering om het evenement door te laten gaan. Over het besluit is inmiddels gecommuniceerd naar bedrijven, omwonenden en de regionale pers.

2. Videomarketing

De plannen voor videomarketing zijn in ontwikkeling. Dit zal worden geïntegreerd in een communicatieplan 2020 waarin de overkoepelende communicatieaanpak en contentthema's worden geschetst.

3. Merkenpaspoort

De meeste onderdelen van het merkenpaspoort hebben we bepaald zoals; missie, visie, kernwaarden, propositie en positionering, tone of voice en huisstijl. Het merkenpaspoort is echter nog niet af. In de heissessie van september zal gewerkt worden aan de doorontwikkeling ervan.

Personeel en Organisatie

Wat willen wij bereiken

Als havenbedrijf willen we een aantrekkelijke werkgever zijn voor huidige en nieuwe generaties. We investeren in het lerend vermogen van onze organisatie en de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. Daarnaast is een sterk werkgeversmerk belangrijker dan ooit, omdat het aantrekken van talent een flinke uitdaging is.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Employee Journey

Met de employee journey maken we de belangrijkste momenten en ervaringen van verschillende generaties (potentiële) medewerkers inzichtelijk. Het onderzoek bestaat uit twee onderdelen. In kwartaal 2 is gestart met een literatuuronderzoek naar de juiste randvoorwaarden voor de instroom, voortgang & doorstroom en uitstroom van (nieuwe) medewerkers van het havenbedrijf Moerdijk. Het tweede deel van het onderzoek vindt plaats in het 3e kwartaal na afronding van het MTO onderzoek 2020.

2. Digitalisering HRM-omgeving

De inrichting van de AFAS Pocket app is gerealiseerd en sinds januari 2020 heeft elke medewerker toegang tot de app. Via deze app (HRM module) zijn verlofaanvragen en verlofoverzichten, salarisstroken en jaaropgaven direct toegankelijk vanaf een smartphone of tablet. Medewerkers hebben in een personeelsbijeenkomst uitleg gehad over de installatie en werking van de app.

Informatisering en Automatisering

Wat willen wij bereiken

Een goed doordacht informatie- en automatiseringssysteem, waarmee relevante data real-time beschikbaar is, zowel voor intern als extern gebruik. Het risico op uitval van het systeem en op oneigenlijk en onverantwoord gebruik zijn hierbij tot een aanvaardbaar minimum beperkt.

Daarnaast streeft het havenbedrijf naar een archief dat op ieder moment voldoet aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving, en dat op ieder moment overgedragen kan worden aan de bewaarplaats bij het provinciale archief.

Ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening worden op zodanige wijze gerealiseerd dat het de organisatie op een innovatieve wijze ondersteunt in het realiseren van de ambities uit de Havenstrategie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Migratie naar nieuw ERP-systeem (aanbesteding)

In Q3 zal er een I-visie worden uitgewerkt, die verder richting geeft toekomstige ICT projecten, waaronder de aanbestedingsstrategie voor het nieuwe ERP systeem. Ook zullen er voorbereidingen getroffen worden voor de implementatie, waarna de requirements definitief en obv integrale processen kunnen worden vastgesteld en de aanbesteding voor einde jaar kan worden gepubliceerd.

2. Informatiebeveiliging

Op basis van ons risicomangement is er een nul meting uitgevoerd om inzicht te krijgen in de IT-security risico's van de informatiebeveiliging bij het havenbedrijf.

Eenzijds is gekeken naar actuele beveiligingsrisico's in de IT-systemen en het netwerk van het Havenbedrijf en anderzijds naar de processen die binnen de organisatie nodig zijn om IT-security structureel goed in te richten. Op basis hiervan zijn op de korte termijn de benodigde beheersmaatregelen in gang gezet en voor de langere termijn zal er na goedkeuring van de I-visie een gezamenlijk opgesteld beleid worden gemaakt, waarbij ook een zorgvuldige op risico's gebaseerde afweging van kosten en baten zal worden.

Facilitaire Zaken

Wat willen wij bereiken

Zowel gasten van het havenbedrijf als eigen medewerkers ervaren dat het havenbedrijf maatschappelijk verantwoord ondernemen, professionaliteit, veiligheid, duurzaamheid en gastvrijheid hoog in het vaandel heeft staan.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Verdere professionalisering beheerorganisatie

In het eerste kwartaal was gewerkt aan een plan van aanpak met verbetermogelijkheden op zowel hard-services (gebouwwgebonden installaties) als soft-services en digitalisering. Helaas door corona zijn hier nauwelijks verdere stappen in gezet.

2. Overig: Coronamaatregelen kantoor.

Op basis van de RIVM maatregelen zijn we, zoals in het eerste kwartaal vermeld, op kantoor direct overgegaan naar een minimale bezetting van 4 personen.(havendienst, receptie, financiën en een MT lid).

In dit kwartaal is duidelijk geworden dat het advies houd 1,5 meter afstand nog langere tijd vastgehouden zal worden. Vanuit dit advies is, naast extra schoonmaakrondes en hygiëne zuilen, op kantoor uitwerking gegeven aan tijdelijke aanpassingen met schermen tussen werkplekken waar dit voor de medewerker extra comfort in deze afstand geeft. De vergaderzalen en andere publieke ruimtes zijn zodanig ingericht dat ook tijdens bijeenkomsten deze afstand kan worden gerespecteerd.

Vanaf 1 juni kunnen hierdoor medewerkers die geen thuiswerk faciliteiten hebben weer hun gewone diensten op kantoor uitoefenen. Voor het overige werken we daar waar het kan vanuit huis. Besprekingen

vinden weer fysiek plaats of via beeldbellen zodat de continuïteit geborgd is. Groepsgroote groter van 15 vinden plaats buiten kantoor omdat dit anders een te grote druk geeft op de centrale ruimtes zoals trappenhal, koffievoorzieningen ed.

Exploitatieoverzicht

Realisatie versus begroting t/m juni 2020

	Realisatie t/m juni 2020	Begroot t/m juni 2020	Vershil t/m juni 2020
Netto omzet	8.513.988	8.889.652	-375.664
Overige bedrijfsopbrengsten	1.551.979	1.691.076	-139.097
Totaal bedrijfsopbrengsten	10.065.968	10.580.728	-514.760
Lonen,salarissen en sociale lasten	1.409.566	1.565.131	-155.565
Afschr materiële vaste activa en bijzondere waardeverm	594.003	704.070	-110.067
Overige bedrijfslasten	4.292.282	5.342.787	-1.050.505
- Totaal exploitatiekosten	2.404.877	2.551.506	-146.629
- Totaal algemene en administratiekosten	861.991	941.408	-79.417
- Totaal relatiebeheerkosten	80.421	99.576	-19.155
- Totaal facilitaire kosten	103.706	89.676	14.030
- Totaal huisvestingskosten	76.606	74.952	1.654
- Totaal overige kosten	764.680	1.585.669	-820.989
Totaal bedrijfslasten	6.295.850	7.611.988	-1.316.138
Bedrijfsresultaat	3.770.118	2.968.740	801.378
Financieel resultaat	957.602	1.114.560	-156.958
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	2.812.516	1.854.180	958.336
Bijzondere baten en lasten	-7.547	-	-7.547
Resultaat	2.804.969	1.854.180	950.788

Toelichting

De totale bedrijfsopbrengsten t/m juni zijn € 0,5 miljoen lager dan begroot, met name door € 0,3 miljoen minder zeehavengelden/havengelden en € 0,2 miljoen minder binnenhavengelden. De totale opbrengsten zijn echter € 0,1 miljoen hoger dan vorig jaar. Het omzeteffect van de maanden januari en februari met Brexit perikelen en slecht weer werken hier in het bijzonder op door.

De maanden april t/m juni laten een daling in de havengelden zien als gevolg van krimp in het bulksegment, waar juist groei was begroot. De daling bij de overslag van de zeevaart bedraagt 11% (11% t/m maart) terwijl de binnenvaart nu een groei van +1% laat zien (t/m maart was dit een daling van 10%).

De kosten verlopen volgens verwachting, het verschil ten opzichte van de begroting komt voornamelijk door extra investering in de overwegbeveiligingen € 0,7 miljoen die later in het jaar komen, timingsverschillen binnen de maanden en lagere overige kosten (o.a. latere instroom vacatures, advieskosten, kosten evenementen).

Prognose 2020

	Prognose 2020	Begroot 2020	Verschil 2020
Netto omzet	17.600.000	17.800.000	-200.000
Overige bedrijfsopbrengsten	3.300.000	3.400.000	-100.000
Totaal bedrijfsopbrengsten	20.900.000	21.200.000	-300.000
Lonen,salarissen en sociale lasten	2.900.000	3.100.000	-200.000
Afschr materiële vaste activa en bijzondere waardeverm	1.200.000	1.400.000	-200.000
Overige bedrijfslasten	10.500.000	10.200.000	300.000
Totaal bedrijfslasten	14.600.000	14.700.000	-100.000
Bedrijfsresultaat	6.300.000	6.500.000	-200.000
Financieel resultaat	-2.100.000	-2.300.000	200.000
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	4.200.000	4.200.000	-
Bijzondere baten en lasten	-	-	-
Resultaat	4.200.000	4.200.000	-

Toelichting

Als gevolg van onzekerheid over de verdere gevolgen van de Brexit en Covid-19, is toch de verwachting dat in de rest van het jaar de volumes (tonnen) niet verder zullen dalen. De volumedaling van het eerste half jaar zal waarschijnlijk niet (in zijn geheel) meer goed gemaakt kunnen worden in de tweede helft van 2020. Wel zullen de totale bedrijfsopbrengsten hoger uitkomen dan de realisatie tot en met juni doordat een erfpacht contract eerder is ingegaan, meer huuropbrengsten door verlenging van een tijdelijke huurcontract en nieuwe tijdelijke huurcontracten die niet begroot waren. (zie hieronder tabel totaal bedrijfsopbrengsten)

Het verwachte jaarresultaat zal naar verwachting wel conform begroting gerealiseerd worden, waarbij de lagere omzet gecompenseerd wordt door lagere kosten (o.a. minder reiskosten/beurzen/advieskosten/evenementen/saldo financiële baten/lasten). Een en ander, ondanks de hogere kosten ad € 0,7 miljoen voor de overwegbeveiligingen.

Tabel totaal bedrijfsopbrengsten Prognose

Totaal Bedrijfsopbrengsten	Prognose	Begroot	Verschil	Realisatie t/m juni 2020	Begroot t/m juni 2020	Verschil t/m juni 2020
	2020	2020	2020		2020	2020
Haven- en kade gelden	6.033.768	6.593.768	-560.000	2.764.480	3.296.884	-532.404
Erfpacht en verhuur	11.556.536	11.185.536	371.000	5.749.509	5.592.768	156.741
Totaal Netto omzet	17.590.304	17.779.304	-189.000	8.513.988	8.889.652	-375.664
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	3.317.152	3.382.152	-65.000	1.551.979	1.691.076	-139.097
Totaal bedrijfsopbrengsten	20.907.456	21.161.456	-254.000	10.065.968	10.580.728	-514.760

Financiering en treasury

Het havenbedrijf is een kredietovereenkomst aangegaan met het Havenschap Moerdijk. In de kredietovereenkomst is opgenomen dat het havenbedrijf gehouden is om er zorg voor te dragen dat het Havenschap Moerdijk te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan het havenbedrijf te verstrekken.

De hoogte van de kredietlimiet is niet meer dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven.

In de bestuursvergadering van Havenschap Moerdijk op 25 mei 2020 is de kredietlimiet voor 2020 exclusief de financiering van het Logistiek Park Moerdijk vastgesteld op € 157.700.000.

Per 30 juni is voor ca. € 130.197.000 aan leningen opgenomen bij Havenschap Moerdijk. In 2020 kan dus nog voor € 27.503.000 aan leningen worden opgenomen. De kredietlimiet is ruim genoeg voor de rest van het jaar.

ICR (Interest Coverage Ratio, EBITDA/rentekosten)	> 2		2,1
DEBT/EBITDA (waarbij Debt = rentedragende schulden)	< 7		12,9
Solvabiliteitsratio (EV/TV)	> 30%		36%
Rentekosten op jaarbasis			€ 4.902.000
Gemiddeld rente percentage (rentekosten/ rentedragende schulden)			3,77%

In bovenstaand overzicht is een aantal ratio's opgenomen. Het Interest Coverage Ratio zegt hoeveel keer de rente kan worden betaald uit het brutobedrijfsresultaat. De Debt/Ebitda verhouding laat de verhouding zien tussen de rentedragende schulden en het brutobedrijfsresultaat. De solvabiliteitsratio laat de verhouding zien tussen eigen vermogen en totaal vermogen. De rentekosten op jaarbasis geven de verwachte rentekosten op jaarbasis weer en het gemiddeld rentepercentage wordt bepaald door de rentekosten op jaarbasis te delen door de rentedragende schulden. Omdat de rentedragende schulden in verhouding tot het brutobedrijfsresultaat relatief hoog zijn is de Debt/Ebitda hoog. Daardoor is ook de ICR aan de lage kant.